

وداع با دوبلورهای پیشکسوتی که گنجینه هنر ایران را گذاشتند و گذشتند: ایرج رضایی و منوچهر والی زاده

چگونه باور کنیم ((تنها صدا است که می ماند))؟!

✍️ [شهرزند] انگار تک جمله ماندگار فروغ هم در این روز و روزگار جمله قصاری بیش نبوده و در دنیای واقعی محلی از اعراب ندارد. آخر وقتی می بینیم چند سالی است که خزان به باغ

طلایی دوبله و صدایبیشگی زده، چگونه باور کنیم «تنها صداست که می ماند»؟! آخرین هجمه طوفان مرگ به باغ دوبله- که پیش تر بزرگانی چون منوچهر اسماعیلی، ناصر طهماسب، بهرام زند، جلال مقامی، احمد رسول زاده، شهلا ناظریان، مهین کسمایی، رفعت هاشم پور، پرویز بهرام، حسین عرفانی، پرویز بهادر، حمید منوچهری، ایران بزرگمهری راد، علی محمد اشکیوس، شهرروز ملک آزایی، علی اصغر رضایی نیک، آرشاک فوکاسیان، هوشنگ لطفیل پور و بسیار هنرمندان بزرگ دیگر را نیز از درخت تناور صدایبیشگی و دوبلاژ چیده بود- همین یکی- دو روز پیش ایرج رضایی و منوچهر والی زاده را نیز از گنجینه هنر ایران گرفت. دوبلورهای پیشکسوتی که اولی ۸۹ و زنده یاد والی زاده نیز ۸۵ سال زندگی کرده بودند- و انبوهی آثار درخشان از خود به یادگار گذاشته بودند. ایرج رضایی یادگارهایی چون سریال «پوارو»، «مختارنامه»، «ارتش سری»، انیمیشن «معاون کلاتر»، «البته فیلم هایی چون «آس برنده»، «شهامت واقعی»، «رابین و ماریان» و «پارتی» را از خود به جا گذاشته بود و منوچهر والی زاده نیز یاد آور فیلم ها و شخصیت هایی چون شخصیت کارتونی «لوک خوش شانس»، شخصیت اصلی «فرار از زندان»، «شرلوک هلمز»، جوانی کورلتونه در فیلم «پدر خوانده ۲»، پیپ در فیلم «آرزوهای بزرگ» و کیانو ریوز در سه گانه «ماتریکس» است. ستون های مستحکمی که با درگذشت شان بی تردید بنای دوبله ایران آسیب پذیرتر و فقیرتر از همیشه خواهد شد و چه بسا که با اندک تکانی فروریزد و از یکی از خاطره انگیزترین اوراق دفتر هنر این سرزمین جز خاطره ای دور به جای نماند...

کسانی که الان در دوبله هستند نمی توانند جایگزین شوند امیدوارم این اتفاق بیفتد و آنها هم ماندگار باشند. اما آقای والی زاده جایگزینی ندارد و با رفتن بزرگانی مانند ایشان گویی تکه ای از وجودمان کنده می شود.» ناصر ممدوح یکی دیگر از بزرگان عرصه دوبله هم از منوچهر والی زاده به عنوان یک اسطوره یاد می کند و می گوید «همان طور که صدای منوچهر والی زاده فوق العاده و تکرارنشدنی بود؛ او از جهت اخلاق، گفتار، کردار و حرفه اش نیز یک اسطوره بود. متأسفانه در باورم نیست که آقای والی زاده هم رفت؛ ولی خب باید پذیرفت. زمانی انسان ها می آیند و زمانی هم باید بروند.»

وداع بانسل طلایی

مریم شیراز درباره درگذشت ایرج رضایی و منوچهر والی زاده می گوید: «واقعیت این است که تک تک افرادی که از این نسل طلایی دوبله می روند، حقیقتاً یک چاه و خلاء عظیمی در عرصه دوبله ایجاد می کنند. به این دلیل که عرصه دوبله فقط صدا نیست یک شناخت و جایگاه و شخصیت است که باید بتوانی حرفی برای آن داشته باشی و خدایی نکرده الکن نباشی. مردانی مثل منوچهر والی زاده و ایرج رضایی مشخص است همان طور که با همه خوش و بش می کردند و مهربان بودند و تواضع می کردند، به خوبی هم از عهده دوبله برمی آمدند و در این عرصه هم بهترین بودند.» ناصر ممدوح نیز درباره وداع با دو تن از بهترین های دوبله ایران می گوید که «ما دیگر این بزرگان را نخواهیم داشت. البته باید بگویم دوبله دیگر تمام شده؛ خیلی وقت است. آن ۱۵، ۱۰ نفری که از دهه ۴۰ بودند الان شاید تعدادشان به ۱۰ الی ۱۲ نفر می رسد؛ مابقی یا جایی رفتند، یا دیگر کار دوبله نمی کنند و یا از دنیا رفته اند...»

محمود قنبری یکی از بزرگ ترین نام های دوبله هم می گوید: «دوبله در سراسیمه است و همه رفتند و چندانفیری اندک مانده اند. یک جمله از فروغ فرخ زاد را می گویم: «تنها صداست که می ماند...». آدمی می آید و می رود و همیشه هم مرگ را هر ۲۴ ساعت یک بار تست می کند. هفت تا هشت ساعت از زندگی مرگ است؛ یعنی خوابیم و زمان مرگ تمام این خواب مقطعی تبدیل به خواب ابدی می شود.»

در مجموعه تلویزیونی «فرار از زندان» می شناسند؛ و البته بی شمار صدایبیشگی ماندگار در فیلم هایی چون «شرلوک هلمز»، «آرزوهای بزرگ»، «پدرخوانده»، «راننده تاکسی»، «ماتریکس»، «جان ویک»، «متولد چهارم ژوئیه»، «مأموریت غیرممکن»، «مرد بارانی»، «مصاحبه با خون آشام»، «مسیر سبز»، «نجات سرجوخه رایان»، «فارست گامپ»، «شوالیه تاریکی»، «فارگو» و «شکارچی گوزن»؛ به جای بازیگرانی مانند رابرت دنیرو، تام هنکس، جان تراولتا، تام کروز، هریسون فورد، نیکلاس کیج، جیسون استاتهام، جیم کری، ویل اسمیت، ادی مورفی، رابرت وانگرو والویس بریسیلی- که قبای یکی از دوبلورهای برجسته ایران را براننده اش کرده اند. کارنامه ای چنان سنگین و رنگین که باعث شده هنرمندی مانند مریم شیراز که سال ها با منوچهر والی زاده همکاری بود، درباره این زنده یاد بگوید که «بزرگانی چون ایشان گویی برای مرگ آفریده نشده اند- و هیچ گاه هم نمی میرند. آقای والی زاده با وجود کوهلوت سن صدایی جوان داشتند صدایشان همیشه زنده بود. نمی گویم

خاطره بازی درباره منوچهر والی زاده یک دوستی ۶۵ ساله

محمود قنبری بزرگی از بزرگان عرصه دوبله که سابقه دوستی و همکاری اش با منوچهر والی زاده به سال ۱۳۳۸ بازمی گردد، درباره رفاقت ۶۵ ساله ای می گوید که حالا با خاموشی صدای منوچهر والی زاده به پایان رسیده است. محمود قنبری در این زمینه به ایسنا می گوید: «اولین بار منوچهر والی زاده را در استودیویی به نام اسکرافیلیم با بهروز وثوقی دیدم که تازه شروع به کار کرده بودند. این آغاز دوستی ۶۵ ساله من و منوچهر والی زاده بود- که با هم ماندیم و دوست بودیم و بعدها هم که ازدواج کردم با همدیگر در مقطعی باجناق شدیم. در ادامه مسیر هم با منوچهر ارتباطم را داشتم و دقیقاً ۶۵ سال دوست بودیم. در واقع از اولین ملاقات ما تا آخرین ملاقات ۶۵ سال طول کشید. اما درباره همکاری با منوچهر والی زاده؛ اولین سریال را سال ۴۵ با عنوان «نبرد» شروع کردیم و همچنین سریال های متعدد و اغلب کنار هم بودیم؛ رفیق و یار و باجناق. تقریباً اغلب زل های اصلی کارهایم برای منوچهر والی زاده بود. از جمله همکاری ما کار «فرار از زندان» بود که یک کار شاخصی بود و مورد توجه همه قرار گرفت. خیلی از زل ها را اولین بار من به او دادم. صدای فوق العاده ای داشت و جوان گوی خوبی بود. صدایش جذب هنرپیشه می شد و طوری بیان می کرد که روی هنرپیشه می نشست. بنابراین تعداد زیادی فیلم دوبله کردیم و با هم بودیم و ناگهان کمر درد و مشکل ریه برایش پیش آمد؛ با این حال قبل از فوتش که با او حرف زدم خوب بود. تا این که همین دپیروز که در تلویزیون مشغول کار بودم که بچه ها با جشمان اشک بار آمدند و به من تسلیت گفتند- که دیگر منوچهر والی زاده از میان ما رفته است. روحش شاد باشد و حتماً آن دنیا جهان بهتری از اینجا است. با این حال جایبش خالی می ماند. می گویند خاک سرد است، ببینیم که چه می کند.»

خاص خود، همواره به عنوان یک الگو برای جوانان و هنرمندان نوپا شناخته خواهد شد. هنرمندی که با پشتکار و تعهد به کار نشان داد که چگونه می توان با عشق و علاقه به هنر، مزه های خلاقیت را جابه جا کرد. روحیه کاری او همیشه سرشار از انرژی مثبت و انگیزه بود؛ او نه تنها به حرفه اش عشق می ورزید بلکه همواره سعی می کرد تا دیگران را نیز به این مسیر دعوت کند.»

هنرمندی جانشین

منوچهر والی زاده هنرمند ۸۵ ساله تهرانی اما جز صدایبیشگی در عرصه بازیگری و اجرا نیز دستی بر آتش داشت و به عنوان مثال در فیلم هایی چون «روز دیدار»، «شریک زندگی»، «با عشق مردن»، «زر خرید»، «حرمت رفیق»، «خدا قوت»، «رفاقت»، «هیولا»، «حریص»، «حکیم باشی»، «فتنه چکمه پوش»، «عمو یادگار» و «فرشته ای در خانه من» ایفای نقش کرده بود. با این حال عموم هنردوستان او را بیشتر به خاطر صدایبیشگی به جای شخصیت کارتونی «لوک خوش شانس» و میکایل اسکافیلد

بهار در پاییز

ایرج رضایی صدایبیشه قدیمی و یکی از برجسته ترین دوبلورهای سینما و تلویزیون ایران زمان درگذشت ۸۹ سال داشت و حضور به جای بازیگران مطرحی چون باد اسپنسر در فیلم «آس برنده»، رابرت دووال در فیلم «شهامت واقعی»، ریچارد هریس در فیلم «رابین و ماریان» و پیتر سلرز در فیلم «پارتی» را از خود به یادگار گذاشته بود. هنرمند متولد روستای گوراب نزدیک شهر چالوس که انگار که سرسبزی و طراوت زادگاهش را به ارث برده بود و تارو زهای آخر عمرش با خود همراه داشت و در تمام نقش آفرینی های متمایزش- با آن صدای گرم و نافذ- در نقش هرکول پوارو در سریال «پوارو»، محمدبن حنفیه با بازی محمدرضا شریفی نیا در سریال «مختارنامه»، آلبرت فواره در سریال «ارتش سری» شارنیه در فیلم «ارتباط فرانسوی ۲» و هم چنین معاون کلاتر در انیمیشنی به همین نام این طراوت و سرزندگی رمی شده به وضوح به تماشا نشست.

مهم ترین وجه برطراوت ایرج رضایی، اما، جامع الاطراف بودنش در حیطه هنر و نمایش گری بود- که در توانایی های نویسندگی اش نیز متبلور بود. در واقع آن چه ایرج رضایی را از بسیاری از همکاران و هم‌صنفانش متمایز جلوه می داد، نگارش فیلمنامه هایی مانند «بهار در پاییز»، «گذر اکبر»، «سینه چاک»، «حریص» و «قصه ماهان» بود که باعث می شد کارنامه اش تنها و تنها یک ویژگی شاخص نداشته باشد. حضور در فیلم های ایرانی «آنها هیچ کس را دوست ندارند»، «بلندی های صفر»، «پرنده آهنین»، «آب را گل نکنید»، «پنجاه و سه نفر»، «وسوسه»، «دیدبان»، «بهار در پاییز»، «مسافران مهتاب»، «دست نوشته ها»، «پدر بزرگ»، «همه فرزندان من»، «از فریاد تا ترور» و «جنگ اطهر»؛ و فیلم های غیر ایرانی خاطره انگیزی مانند «جدال در اوکی کال»، «برف های کلیمنجارو»، «ساعت اسلحه»، «آسمان خراش جهنمی»، «پارتی»، «لاپراکا» و «دزدان کاراییب ۳» از قله های کارنامه پربرگ و پرپار ایرج رضایی است. هنرمندی که فرسید شکیبا، یکی از مدیران پرکار دوبلاژ می گوید که «با صدای دلنشین و توانمندی های بی نظیرش، نه تنها در عرصه دوبلاژ، بلکه در قلب میلیون ها نفر جاودانه شده- و در عین حال با ویژگی های فردی

خبر اول

جشنواره فجر صنایع دستی با حضور ۲۰ کشور

معاون صنایع دستی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خبر از برگزاری جشنواره صنایع دستی با عنوان «سرو سیمین ۹» با حضور ۲۰ کشور در کاخ سعدآباد تهران داد. به گزارش ایرنا؛ مریم جلالی گفت که «از مجموعه هشت هزار و ۱۷۳ اثر ارسال شده به جشنواره بین المللی فجر صنایع دستی هفت هزار و ۹۷۴ اثر داخلی و ۱۹۸ اثر خارجی از هنرمندان ۲۰ کشور از جمله تاجیکستان، افغانستان، فرانسه تایلند، انگلیس، هند، ازبکستان و قزاقستان برگزیده شده است». به گفته معاون صنایع دستی وزارت میراث فرهنگی؛ «در بین کشورهای خارجی بیشترین آثار صنایع دستی از هنرمندان جمهوری تاجیکستان و از بین هنرمندان ایرانی بیشترین اثر از سوی هنرمندان اصفهان و شیراز ارسال شده است». مریم جلالی هم چنین گفت که «بعد از دوری در نهایت ۲۰۰ اثر برای نمایش و فروش به جشنواره سرو سیمین ۹ راه یافته- که این نمایشگاه از روز گذشته در کاخ سعدآباد تهران افتتاح و تا روز دوشنبه ششم اسفند ادامه خواهد داشت و در این روزها پذیرای مهمانان خواهیم بود.»

پرده نقره ای

راه حل «پیرپسر»؛ بلیت ۲۲۰ هزار تومانی؟!

به دنبال انتشار اخبار و شایعاتی درباره اکران قطعی فیلم سه ساعت و نیمه فیلم «پیرپسر» با بلیت ۲۲۰ هزار تومانی؛ هادی اسماعیلی مدیرعامل موسسه بهمن سبز با اشاره به زمان طولانی این فیلم پیشنهاد کرد این فیلم به صورت مینی سریال عرضه شود- چون سینما دارا حاضر به اکران این فیلم طولانی نخواهند شد؛ به گزارش خبرگزاری مهر، هادی اسماعیلی مدیرعامل موسسه بهمن سبز که بیش از یک سوم سالن های سینمایی کشور را در اختیار دارد با تمجید از کیفیت فنی فیلم «پیر پسر» و بازی بازیگران آن گفت که «پیر پسر نکات قابل تحسین بسیاری دارد؛ اما زمان طولانی این فیلم ممکن است با قالب های متعارف نمایش فیلم در سینمای ایران همخوان نباشد و مشکلاتی به همراه داشته باشد. در واقع اگر زمان این فیلم کوتاه شود، احتمالاً اکران آن موفق خواهد بود؛ اما بعید به نظر می رسد که با زمان ۱۹۰ دقیقه ای این فیلم سالن داران سینما حاضر به نمایش گسترده آن باشند». به عقیده مدیرعامل موسسه بهمن سبز؛ «این فیلم زمان پخش ۲ ساعت ۳۰ ثانیه ای متعارف و معمولی سینمای ایران را بر می کند و ممکن است سالن داران تمایلی به اکران آن نشان ندهند. اگر هم قیمت بلیت ۲ برابر شود تا این قضیه را جبران کند، ممکن است ریزش قابل توجهی در مخاطبان این فیلم سینمایی به وجود بیاید. به هر حال در سال های اخیر بارها دیده شده که قیمت بلیت سینما تاثیر محسوسی روی تعداد مخاطبان داشته است و معلوم نیست چه کسی حاضر می شود برای تماشای یک فیلم ۲۲۰ هزار تومان پول بپردازد»؟!

جعبه جادو

«مهمانی» نسیم تعطیل شد؟

به دنبال انتشار شایعاتی درباره احتمال تولید بخش های جدیدی از برنامه «مهمانی» ایرج طهماسب برای کنداکتور نوروزی شبکه نسیم؛ ایرج طهماسب با انتشار پستی خطاب به همکارانش نوشت که امسال خبری از تولید این برنامه نخواهد بود. ایرج طهماسب نوشت: «همکاران و دوستانم، امسال مهمانی نداریم، به پیروژه های دیگر تاان بپردازید. ارادتمندم.» خبری که نشان می دهد دست شبکه نسیم از یکی از برگ برنده های خود در نوروز ۱۴۰۴ خالی مانده است. این یادداشت گمانه زنی هایی را هم درباره تعطیلی برنامه «مهمانی» تقویت کرده. با این حال ظاهراً قرار است زمان دیگری برای ساخت این برنامه مهیا شود. شبکه نسیم چند باری ساخت فصل جدید «مهمانی» را وعده داد و حتی زمان پخش این مجموعه را هم برای نوروز ۱۴۰۴ در نظر گرفته بودند. بنابراین لازم بود اگر مقدمات این برنامه مهیا نیست نسبت به آن خبررسانی نمی شد یا حداقل درباره دلایل آماده نشدن برنامه شفاف سازی صورت می گرفت. با این حال آن طور که در این چند روز به صورت غیررسمی مطرح شده است این برنامه هم چنان ادامه خواهد داشت و احتمالاً سال دیگر به تولید و پخش می رسد.

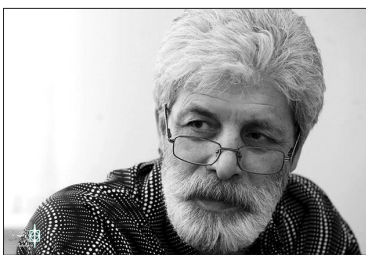
گالری

آثار پیکاسو در موزه هنرهای معاصر تهران

آثار دوره های مختلف کاری پابلو پیکاسو که تا کنون در ایران نمایش داده نشده اند، از نیمه نخست اسفندماه روی دیوارهای موزه هنرهای معاصر تهران خواهند رفت. به گزارش هنرآنلاین؛ در این نمایشگاه بیش از ۶۰ اثر از آثار پابلو پیکاسو از دوره های مختلف کاری این هنرمند اسپانیایی که شامل ۲۶ اثر اکواتینت از مجموعه «ترومبیا» یا «هنر گاوپازی» است و تا کنون در ایران نمایش داده نشده است در کنار تعدادی دیگر از آثار این هنرمند برجسته به نمایش در خواهند آمد. مجموعه «ترومبیا» یا «هنر گاوپازی» اثر نقیسی است که شامل ۲۶ قطعه اثر اکواتینت است که در قالب پورتفولیو با ۲۶۱ ادیشن ساخته شده بوده و در موزه های بزرگ دنیا همچون مومنانیز موجود است. موزه هنرهای معاصر تهران با این نمایشگاه به استقبال نوروز و سال جدید می رود.

وداع

درگذشت یک هنرمند قدیمی

عبدالرضا فریدزاده شاعر، نمایشنامه نویس، بازیگر و کارگردان تئاتر درگذشت. به گزارش ایسنا، دلیل درگذشت عبدالرضا فریدزاده در سن ۷۲ سالگی سکت قلبی عنوان شده است.

این هنرمند که متولد ۱۲دی ۱۳۳۱ در بروجرد بود، فعالیت های خود را از دهه ۴۰ با چاپ اشعار و داستان هایش آغاز کرده بود. بر اساس اعلام سایت ایران تئاتر، این هنرمند یکی از بنیانگذاران حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی و نویسنده آثاری چون «حیرت بازار»، «سفر به جنون»، «مادر خیانت»، «سحرگاه با شیطان» و «کارگاه تئاتر» بود. هم چنین بازی در نمایش های «جنگ در طبقه سوم»، «شرق بوسه»، «روز سیاوش»، «رسم عاشقی»، «کوچه عاشقی»، «خورشیدبانو»، «خواجeh نظام الملک»، «کشتار خاموش» و «گالری خیابانی» از دیگر فعالیت های این هنرمند تئاتر بوده است.